

ХОРХЕ ЛУИС БОРХЕС

МАРТИН ФИЕРО

Превод от испански: Светла Христова, 2004

chitanka.info

От този град излязоха войски, които изглеждаха големи и впоследствие действително станаха такива поради увеличителния ефект на славата. След години един от войниците се завърна и с чуждестранен акцент разказа истории, които се бяха случили с него в места, наречени Итуасаинго или Аякучо^[1]. Днес тези неща сякаш никога не са били.

Две тирании имаше по тези земи. По време на първата една каруца излезе от пазара „Ла Плата“ и неколцина мъже, седнали на капрата, започнаха да предлагат едри жълти праскови; едно момче повдигна края на брезента, който ги покриваше, и видя глави на унитаристи с окървавени бради^[2]. Втората тирания за мнозина означаваше затвор и смърт, а за всички — недоволство, привкус на безчестие във всяка ежедневна дейност, неспирно унижение. Днес тези неща сякаш никога не са били.

Един човек^[3], който знаеше всички думи, погледна с грижовна обич растенията и птиците на тази земя и ги определи, може би завинаги, и написа с метафори от метал необятната хроника на бурните залези и формите на луната. Днес тези неща сякаш никога не са били.

Тук поколенията са познали и онези обичайни, но някак вечни превратности, които съставят тъканта на изкуството. Днес тези неща сякаш никога не са били, ала в една хотелска стая през хиляда осемстотин шейсет и някоя година един човек сънува схватка. Някакъв гаучо забива ножа си в негър, повдига го от земята, захвърля го като чувал с кокали, гледа го как се гърчи в агония и умира, навежда се, за да почисти стоманата, отвързва коня си и го яхва много бавно, да не би някой да помисли, че бяга. Това, което е станало веднъж, ще се повтаря до безкрай; видимите войски са си отишли и на тяхно място остава обикновена свада с ножове; сънят на един човек е част от паметта на всички.

[1] Итуасаинго и Аякучо — там са били водени битки (съответно през 1827 и 1824 г.) във войните за независимост от владичеството на Испания — бел.прев. ↑

[2] Като дете Исидоро Асеведо, дядото на Борхес по майчина линия, действително е участвал в описаната сцена. Случаят е правдива илюстрация за жестокостта на гражданская война в Аржентина от

началото на XIX в. и за бруталността, с която федералистите под управлението на Росас са преследвали и тероризирали унитаристите — бел.прев. [↑]

[3] Авторът вероятно има предвид Леополдо Лугонес — бележка на аржентинския издател. [↑]

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.